

Biuletyn

ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ

ISSN 2083-4403

Nr 13 (218) • 27 marca 2013

Abp Głódź do młodych: dochowajcie wierności Chrystusowi

W Światowy Dzień Młodzieży 24 marca w Bazylice Archikatedralnej w Gdańsku-Oliwie została odprawiona uroczysta Msza św. pod przewodnictwem arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia. Zgromadzona młodzież wraz z metropolitą gdańskim przeszła w procesji z palmami do ołtarza.

Arcybiskup zwracając się do młodych zaapelował o dochowanie wierności Chrystusowi. – Nawet wtedy, gdy inni zaczną wołać do Piłatów naszych czasów: „ukrzyżuj!” Jezus nie obiecywał drogi łatwej i prostej. Zapowiedział, że jest drogą życia, która zakończy się zwycięstwem i zmartwychwstaniem – mówił metropolita gdański. – Droga młodzieży. Wielki Post dobiega końca. Poprzez praktyki pokutne, rekolekcje, sakrament pojednania, Gorzkie Żale i Drogi Krzyżowe, rozważaliśmy miłość ukrzyżowaną. Przez Wielki Tydzień zbliżamy się do miłości zmartwychwstałej – dodał.

W homilii Abp Głódź podkreślił, że każdy z nas powinien zadać sobie pytania: kim jestem w tłumie witającym Jezusa wjeżdżającego do Jerozolimy? Kim jestem wśród tych, którzy chcieli ukrzyżowania Chrystusa? Kim jestem przed obliczem Pana?

– Należy szukać w wielkim tłumie własnego miejsca, by stać blisko krzyża, Chrystusa i jego matki. Idąc w tym tłumie spotkamy ludzi nam współczesnych.

Również tych, którzy wydają wyroki. Bo Chrystus, Kościół, kapłani wciąż komuś przeszkadzają. Najłatwiej ich oskarżyć i obrzydzić – mówił metropolita.

Następnie zwrócił się do młodych: – Światu potrzeba odważnych i wrażliwych Weronik, które występują z szeregu i białą chustą wycierają twarz oplwanego, cierniem ukoronowanego Jezusa. To wy jesteście Weronikami.

Na zakończenie abp Głódź przypomniał motto pielgrzymki Benedykta XVI do Polski. – Drodzy młodzi przyjaciele trwajcie mocni w wierze – powiedział metropolita gdański.

Po uroczystej Mszy św., w wypełnionej młodzieżą Auli Jana Pawła II, odbyło się spotkanie, na którym nie zabrakło poczęstunku, modlitwy i radosnego śpiewu. – Słowa Jana Pawła II wypowiedziane do młodych: „Wy jesteście przyszłością świata” są wciąż aktualne. Czujemy się potrzebni w Kościele. Wnosimy do niego energię i entuzjazm – uważa Małgorzata Lange, uczestniczka Światowego Dnia Młodzieży.

Przedłużenie miłosiernych dłoni Boga

List Episkopatu Polski na Niedzielę Miłosierdzia Bożego 2013

Źródło Bożego Miłosierdzia

Zmartwychwstały Chrystus pozdrawia nas dziś trzykrotnie wymownymi słowami: Pokój wam! Ukazując zaś swym uczniom przebite ręce i bok dodaje: Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpu-

ście grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane (J 20,22b-23). W przeżywanym Roku Wiary słowa te stają się zwiastunem prawdziwego pokoju serca oraz tej nadziei, która ma swoje źródło w tajemnicy krzyżowej drogi, męki i śmierci Jezusa, a nade wszystko Jego chwalebego zmartwychwstania. Miłosierny Pan daje nam udział w swoim zwycięstwie nad śmiercią, grzechem i Szatanem. W spotkaniu zaś z Tomaszem Apostołem wzywa nas do żywej wiary, która nie potrzebuje zewnętrznych dowodów, lecz harmonii umysłu i serca ucznia – z umysłem i sercem Mistrza!

Na przełomie tysiącleci, podczas kanonizacji Siostry Faustyny Kowalskiej, bł. Jan Paweł II zaprosił także nas do spotkania z Miłosiernym Panem. Stawiał wówczas wobec wiernych całego świata zasadnicze pytanie o przyszłość, chcąc nam ukazać także jasne światło nadziei: „Co przyniosą nam nadchodzące lata? Jaka będzie przyszłość człowieka na ziemi? Nie jest nam dane to wiedzieć. Jest jednak pewne, że obok kolejnych sukcesów nie zabraknie niestety także doświadczeń bolesnych. Ale światło Bożego Miłosierdzia, które Bóg zechciał niejako powierzyć światu na nowo poprzez charyzmat Siostry Faustyny, będzie rozjaśniało ludzkie drogi w trzecim tysiącleciu.”

„Konieczne jest jednak – mówił nasz Błogosławiony Papież – aby ludzkość, podobnie jak niegdyś apostołowie, przyjęła dziś w wieczniku dziejów Chrystusa zmartwychwstałego, który pokazuje rany po ukrzyżowaniu i powtarza: Pokój wam! Trzeba, aby ludzkość pozwoliła się ogarnąć i przeniknąć Duchowi Świętemu, którego daje jej zmartwychwstały Chrystus. To Duch leczy rany serca, obala mury odgradzające nas od Boga i od siebie nawzajem, pozwala znów cieszyć się miłością Ojca i zarazem braterską jednością.”

W czasie kolejnych dni Wielkiego Postu, który przeżyaliśmy, próbowaliśmy, z pomocą Bożej łaski, obalić mury odgradzające nas od Boga i siebie nawzajem. Wciąż trzeba nam jednak Bożej pomocy, aby uleczyć rany serca i w pełni cieszyć się miłością Boga oraz braterską jednością naszych siostr i braci.

Kształtowanie wyobraźni Miłosierdzia

Od roku 2000 dzisiejsza uroczystość przeżywana jest w całym Kościele jako „Niedziela Miłosierdzia Bożego”. Co roku liturgia tego dnia niejako wytycza nam szlak miłosierdzia. Jest to szlak, który odbudowuje prawdziwą więź człowieka z Bogiem, a równocześnie tworzy między ludźmi nowe, cenne relacje:

przebaczenia, miłości i braterskiej solidarności. „Nie jest łatwo – jak mówił bł. Jan Paweł II – miłować miłością głęboką, która polega na autentycznym składaniu daru z siebie. Tej miłości można nauczyć się jedynie wnikając w tajemnicę miłości Boga. Wpatrując się w Niego, jednocząc się z Jego ojcowskim Sercem, stajemy się zdolni patrzeć na braci nowymi oczyma, w postawie bezinteresowności i solidarności, hojności i przebaczenia. Tym wszystkim jest właśnie miłosierdzie!”

Uważne spojrzenie w oczy Jezusa Miłosiernego jest wezwaniem do tego, by i nasze spojrzenie na bliźnich stawało się coraz bardziej miłosierne. Przebite ręce i stopy Jezusa uświadamiają nam, że nie tylko słowa, ale i konkretne czyny miłosierdzia będą świadectwem naszego dojrzewania w szkole Jezusa Miłosiernego. On z obrazu: Jezu, ufam Tobie, niejako wychodzi ku nam, pragnie spotkać się z każdym osobicie w realiach codziennego życia. Dyskretnie pyta o terażniejszość i przyszłość naszych rodzin, parafii, wspólnot, relacji małżeńskich, sąsiedzkich, o atmosferę w miejscach pracy. Stawia pytanie o przeżywanie cierpienia, samotności i niepewności o kolejny dzień. Do postawy miłosierdzia musimy ciągle doraść przy Sercu Jezusa Miłosiernego!

Od tego roku właśnie Niedziela Miłosierdzia Bożego będzie rozpoczynać, obchodzony do tej pory w październiku, Tydzień Miłosierdzia. Hasłem tegorocznego Tygodnia są słowa: Wiara żywa uczynkami. W życiu Kościoła, oprócz liturgii i głoszenia Słowa, właśnie posługa miłości stanowi jedną z najważniejszych jego cech. I nawet gdyby wspaniale działały różne organizacje i fundacje charytatywne, nikt nie może wyręczyć Kościoła w posłudze miłości. Jej nazwa w języku łacińskim brzmi CARITAS. Papież Benedykt XVI napisał:

„Miłość – caritas – zawsze będzie konieczna, również w najbardziej sprawiedliwej społeczności. Nie ma takiego sprawiedliwego porządku państwowego, który mógłby sprawić, że posługa miłości byłaby zbędna. (...) Zawsze będzie istniało cierpienie, które potrzebuje pocieszenia i pomocy. Zawsze będzie samotność. Zawsze będą sytuacje materialnej potrzeby, w których konieczna jest pomoc w duchu konkretnej miłości bliźniego” (Deus caritas est, 28). Ten sam Papież, podczas spotkania z chorymi w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w łagiewnikach, zwracając się do osób, które posługują wśród nich, powiedział wprost: „...ręce ludzi, którzy wam pomagają w imię miłosierdzia, niech będą przedłużeniem tych Bożych dłoni.” Tak więc z doświadczenia Bożej miłości rodzi się pragnienie, by samemu – na miarę swoich możliwości – okazywać miłosierdzie bliźnim.

Miłosierdzie poprzez czyn, słowo i modlitwę

Caritas – taką też nazwę nosi kościelna organizacja charytatywna, która w sposób zorganizowany i systematyczny pomaga potrzebującym na całym świecie. Trudno wymienić wszystkie jej działania, jednak warto wiedzieć o tych najważniejszych: okna życia dla porzuconych nowo narodzonych dzieci, leczenie i rehabilitacja chorych, domy dla bezdomnych, opieka nad uchodźcami, dożywianie głodnych, natychmiastowa i długofalowa pomoc dla ofiar kataklizmów, wspieranie bezrobotnych, wakacje dla dzieci ubogich. Nie chodzi jednak o swego rodzaju opiekę społeczną, jednorazową akcję, lecz o misję, która polega na autentycznej trosce o godność każdego człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci. Caritas – miłość miłosierna należy do misji Kościoła, tak samo jak głoszenie Słowa i wychwalanie Boga w liturgii. Misja Caritas to więc ogrom działań, wielki rozmach i szeroka fala najróżniejszej pomocy, udzielanej codziennie na wszystkich kontynentach, systematycznie i często bez żadnego rozgłosu.

Przypominamy o tym, ponieważ dzisiejsza niedziela jest jednocześnie świętem Caritas. Każdy z nas może być dziś dumny, że jest częścią Kościoła, w łonie którego dzieje się tak wiele dobra. Możemy dzisiaj dziękować Bogu za tysiące pracowników i wolontariuszy Caritas, dla których zapłatą za pracę jest często uśmiech i radość osób obdarowanych. Ich codzienna, systematyczna i w cichości wykonywana posługa sprawia, że Caritas cieszy się ogromnym autorytetem na całym świecie.

To właśnie dlatego darczyńcy z wielkim zaufaniem wspierają Caritas, wiedząc, że darowane dobra trafią tam, gdzie naprawdę są potrzebne. Cieszy fakt, że wielu wiernych w Polsce z zaufaniem przekazuje 1% z podatku, wspierając w ten sposób działalność charytatywną Kościoła. Caritas jako organizacja, a także poszczególni jej pracownicy i wolontariusze są bardzo cenieni w swoich środowiskach. Ogrom czynionego dobra zdumiewa i pokazuje troskę chrześcijan o wszystkich potrzebujących.

Kościół zabiega jednak, aby dzieła charytatywne były przepełnione autentycznym duchem ewangelicznym. Zachęcamy, aby w każdej parafii powstały parafialne oddziały Caritas lub im podobne. Mogą się one przyczynić do kształtowania postawy miłosierdzia i wychowywania w duchu autentycznej miłości bliźniego. Wyrażamy szczerze uznanie i wdzięczność wszystkim zaangażowanym w charytatywną działalność, a zwłaszcza parafialnym, szkolnym i akademickim zespołom Caritas.

Z Bożym i ludzkim Miłosierdziem w codzienne życie Zmartwychwstały Chrystus poucza nas o potrzebie miłosierdzia i wzywa do czynienia miłosierdzia. Żywa wiara przynagla nas, abyśmy na serio potraktowali słowa naszego Mistrza: Błogosławieni miłośnierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią (Mt 5,7). Wyrazem dojrzałej wiary są bowiem konkretne czyny miłosierdzia. Przypomina nam o nich hasło tegorocznego Tygodnia Miłosierdzia: Wiara żywa uczynkami. Niech więc świętowanie dzisiejszej niedzieli umocni nasze serca Bożą łaską, abyśmy nieśli Boże miłosierdzie do bliźnich przez konkretne czyny, dobre słowo oraz wytrwałą modlitwę o miłosierdzie dla nas i świata całego!

W tej codziennej postudze niech nam towarzyszą słowa św. Siostry Faustyny: „Dopomóż mi, Panie, aby ręce moje były miłosierne i pełne dobrych uczynków, bym tylko umiała czynić dobrze bliźniemu, na siebie przyjmować cięższe, mozolniejsze prace. Dopomóż mi, aby nogi moje były miłosierne, bym zawsze śpieszyła z pomocą bliźnim, opanowując swoje własne znużenie i zmęczenie. Prawdziwe moje odpocznienie jest w usłudze bliźnim. Dopomóż mi, Panie, aby serce moje było miłosierne, bym czuła ze wszystkimi cierpieniami bliźnich. Nikomu nie odmówię serca swego” (Dz. 163).

Na trud wypełniania tego chrześcijańskiego zadania udzielamy pasterskiego błogosławieństwa.

Podpisali:
Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 361. Zebraniu Plenarnym Konferencji
Episkopatu Polski

► Warszawa, dnia 6 marca 2013 r.

Za zgodność:
+ Wojciech Polak
Sekretarz Generalny KEP

Komunikaty

Misterium Męki Pańskiej na ulicach Gdańska AD 2013

Tegoroczne, ósme z kolei Misterium gdańskie odbędzie się 29 marca 2013 r. Zaczniemy o godz. 13.05 na przedprożach Dworu Artusa. Zakończymy na Górze Gradowej ok. godziny 15.15. Trasa Misterium: Dwór Artusa – ul. Długa – ul. Tkacka – Hała

Targowa – ul. Wielkie Młyny – ul. Rajska – City Forum – przejście podziemne – schody ruchome – Dworzec PKS – ul. Gradowa – Gradowa Góra. W tym roku proponujemy nieco odmienną inscenizację uliczną niż dotychczas, ponieważ przygotował go inny zespół aktorski pod pieczę reżyserską Jakuba Kornackiego, na co dzień związanego z Teatrem Muzycznym w Gdyni. Większość aktorów pochodzi ze Studium Wokalno – Aktorskiego działającym przy tej scenie, pojawią się też aktorzy Teatru Wybrzeże i Teatru Muzycznego. Statyści w większości pochodzą z trójmiejskich duszpasterstw akademickich. Oprawę muzyczną zapewnia zespół i Diakonia Muzyczna „Jezus Żyje” kierowane przez Czarka Paciorka. Wsparcie rytmiczne zespół Ikenga Druumers. Wyjątkowa muzyka autorstwa C. Paciorka do słów Tomasza Pohla, skomponowana specjalnie pod kątem Drogi Krzyżowej, zapewnia niepowtarzalny nastrój i skupienie. W tym roku dramaturgia wydarzeń skupiać się będzie wokół Stacji Drogi Krzyżowej usytuowanych wokół Dworu Artusa (sąd nad Chrystusem), skrzyżowania ulicy Rajskiej z Heweliusza (upadek Jezusa) oraz Góry Gradowej (ukrzyżowanie i śmierć na krzyżu). Realizujemy pełną Drogę Krzyżową, z odtworzeniem poszczególnych scen, przy czym nie ma tam typowych akcentów modlitewnych charakterystycznych dla tego nabożeństwa. Naszym celem jest wzbudzenie refleksji w mieszkańcach Gdańska, a poprzez udział wielu mediów i transmisje z inscenizacji, także odbiorców tych mediów w całym kraju, że w tym dniu przed prawie 2000 laty wydarzyło się coś niezwykle ważnego. Chcemy skonfrontować normalne życie miasta (zakupy, ruch, pośpiech, zabieganie) z bardzo wyrazistym wspomnieniem tamtych chwil. Część naszych aktorów będzie ubrana w normalne, współczesne stroje. Zdradzić możemy, że w tegorocznym Misterium pojawi się postać św. Franciszka. Zbieżność z imieniem nowego papieża oczywiście nieprzypadkowa.

Przyjdź - także Ciebie na tej drodze mogą napotkać niespodzianki!

Wydarzenie może powstać dzięki dofinansowaniu ze środków Miasta Gdańska.

Więcej informacji można odnaleźć na stronie WWW. misteriumgdansk.pl oraz na FB pod adresem SUM Gdańsk. Organizatorzy: - Stowarzyszenie SUM, - oo. kapucyni

► Mecenat: - Urząd Miasta Gdańska. Producent: - Eventcom. Kontakt: Adam Hlebowicz, 510-293-337, adam.hlebowicz@radioplus.pl, Katarzyna Spychała, 501-730-190; Joanna Reszkowska, 508-275-175

II Wrzeszczańskie Dni Muzyki Organowej

Nasz festiwal stawia przede wszystkim na promocję młodych, trójmiejskich, utalentowanych organistów, oraz na propagowanie kultury muzycznej w Gdańsku.

Wrzeszczańskie Dni Muzyki organowej są też pretekstem do ożywienia życia kulturalnego Wrzeszcza. W tym roku przewidujemy cztery koncerty festiwalowe: 6, 13, 20, 27 (soboty) w różnych kościołach o godzinie 20:00

III rocznica katastrofy smoleńskiej

Marsz przejdzie ulicami Gdańska - 10 kwietnia (środa) z kościoła Świętej Brygidy do Bazyliki Mariackiej. Zakończy się przy pomniku ofiar katastrofy.

Marsz poprzedzi Msza Święta w kościele Świętej Brygidy o godz. 18.30.

Uczestników Marszu Milczenia zachęcamy do zakupienia (w kościele) kwiatów od wolontariuszy Caritas. Dochód w całości przeznaczony zostanie na funkcjonowanie Domu Hospicyjnego św. Józefa w Sopocie. Podczas Marszu, żółte żonkile symbolizujące nadzieję, będą podstawowym symbolem, które każdy z uczestników może złożyć pod Pomnikiem Tragedii Smoleńskiej w Bazylice Mariackiej.

Marsz ma charakter obywatelski, ponadpolityczny i pragnie zgromadzić wszystkich tych ludzi, którym bliska jest pamięć osób, które poniosły śmierć wyniku katastrofy w Smoleńsku, a także czują się odpowiedzialne za losy naszego kraju. Planowany przemarsz odbędzie się w całkowitym milczeniu, chcemy nieść ze sobą tylko jeden transparent z hasłem: **WSZYSCY POTRZEBUJEMY PRAWDY I DIALOGU**. Ze względu na charakter wydarzenia prosimy o nieprzynoszenie własnych transparentów na Marsz Milczenia. Najlepszym wsparciem tej inicjatywy będzie wzięcie w nim udziału i zakupienie kwiatów – datków na rzecz hospicjum Caritas. Zapraszamy Wszystkich!

**W imieniu Ruchu Społecznego im. Lecha Kaczyńskiego
Maciej Łopiński
Poseł na Sejm RP**

Świąteczna paczka dla potrzebujących

O godz 8:30 na parkingu dworca głównego pkp w Gdańsku odbędzie się akcja Świąteczna paczka dla potrzebujących 2013 - organizowana przez Dominikańskie Duszpasterstwo Akademickie GÓRKA. Blisko tysięcy najbardziej potrzebujących osób z trójmiasta otrzyma paczki świąteczne z produktami t.j. (środki czystości, owoce, słodycze, żywność).

Zapraszamy do pomocy:

► wielka sobota godz 10:00 w kościele św. Mikołaja w Gdańsku ul. Świętojańska 72 odbędzie się pakowanie paczek.

► niedziela wielkanocna

godz 7:00 w kościele św Mikołaja w Gdańsku ul. Świętojańska 72 zapakowujemy paczki do samochodów i przewozimy na dworzec główny pkp w gdańsku godz 8:30 zaczynamy rozdawanie paczek na parking dworca pkp w Gdańsku głównym.

► **Niedziela Wielkanocna 31.03.2013**

Zaproszenie metropolity gdańskiego do braci kapłanów na Eucharystię w Wielki Czwartek

Drodzy Bracia Kapłani, Wielki Czwartek jest dla nas szczególnym dniem w którym nasz Pan Jezus Chrystus ustanowił sakrament Eucharystii i Kapłaństwa. To dzień naszych najgłębszych wspomnień, związanych z rodzającym się powołaniem, a także przyjętymi już święceniami kapłańskimi. I wreszcie zawsze ten dzień jest naszym spotkaniem, by we wspólnocie z kapłanami diecezjalnymi i zakonnymi sprawować Eucharystię pod przewodnictwem biskupa, gdzie ponowimy nasze kapłańskie przyrzeczenia. Zapraszam zatem wszystkich kapłanów diecezjalnych i zakonnych na wspólną Eucharystię w Wielki Czwartek, która będzie sprawowana w Bazylice Archikatedralnej w Gdańsku-Oliwie o godz. 10.00.

/-/+ Sławoj Leszek Głódz
Arcybiskup
Metropolita Gdański

► **28 marca 2013**

Świąteczne danie dla ubogich

Kręgi Rodzin z Parafii św. Maksymiliana Kolbe w Gdańsku Suchaninie organizuje zbiórkę żywności i potraw zapakowanych w naczynia jednorazowe. Dary będą poświęcone i przekazane bezpośrednio dla bezdomnych i potrzebujących naszego miasta. Zbiórka przed górnym kościołem.

► **Wielka Sobota 30.03.2013**

Niedziela palmowa na Kalwarii Wejherowskiej

Godzina 10.30 - Inscenizacja wjazdu Chrystusa do Jerozolimy Kaszubskiej z udziałem Młodzieżowej Miejsko - Parafialnej Orkiestry Dętej „Fermata”. Zbiórka przy Bramie Oliwskiej (ul. 12 Marca), skąd nastąpi przemarsz do wejherowskiej Kolegiaty

Godzina 15.00 - Inscenizacja Misterium męki Pańskiej (początek drogi krzyżowej przy Kaplicy Piłata)

Wielki Piątek

Godzina 10.00 - Inscenizacja Misterium męki Pańskiej (początek drogi krzyżowej przy Kaplicy Piłata)

► **29 marca**

Pozdrawiam Artur Szymerowski
Misternicy Kaszubscy

Informacja o terminie akcji Pola Nadziei

Pola Nadziei na Pomorzu na rzecz Hospicjów z terenu naszej diecezji w tym roku odbędą się w niedzielę, 21 kwietnia.

Doświadczenie ubiegłego roku pokazało, że jedność wokół idei opieki hospicyjnej pozwala na owocniejsze działanie.

Mamy nadzieję, że również w tym roku uda się zintegrować wokół tej idei szerokie środowiska w tym także parafialne.

Alicja Stolarczyk
Prezes Zarządu Fundacji Hospicyjnej
Ks. Janusz Steć
Dyrektor Caritas Archidiecezji Gdańskiej

W najbliższym czasie

Katechezy Neokatechumenalne - Gdańsk Osowa

Posłuchaj świadków Zmartwychwstałego! Boisz się o swoją przyszłość? Żyjesz w wiecznym strachu, że za mało zarabiasz, że Cię nie rozumieją? Wykańcza Cię nieustanny kryzys? Każdego następnego dnia jest coraz gorzej? Przeżywasz problemy i nie wiesz gdzie szukać ratunku? Może akurat odpowiedź i rozwiązanie znajdziesz podczas katechez neokatechumenalnych. Katechezy Neokatechumenalne to cykl kilkunastu spotkań, na których głoszony jest kerygmat: Dobra Nowina o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa, którego Bóg ustanowił Panem i który dzisiaj także nam posyła Ducha Świętego. – A wszystko po to, byśmy zmienili swoje dotychczasowe życie, by nauczyć się żyć bez strachu przed cierpieniem, chorobą, problemami w małżeństwach, z dziećmi, z szefem w pracy – wyjaśnia Jacek - katechista z Drogi Neokatechumenalnej.

Czy strach może nam w czymś pomóc? A może nas niszczy? Jak temu zaradzić – pytamy się bardzo często i często pozostajemy bez odpowiedzi. - Źródło naszego cierpienia nie leży na zewnątrz (w chorobie, w braku pieniędzy, w nieudanym małżeństwie...), ale wewnątrz nas, w naszej małej wierze. I tylko Jezus Chrystus może i chce tę sytuację zmienić, uzdrawiając nasze serca z niedowiarstwa. Katechezy głosi ekipa katechistów złożona z prezbitera, małżeństw i z osoby stanu wolnego. - Katechiści zostali pośnani przez Kościół (biskupa, proboszcza) jako świadkowie tego, że Jezus Chrystus naprawdę zmartwychwstał i działa w ich życiu, jako Ktoś realny, poprzez konkretne fakty i wydarzenia ich życia.

Katechezy w sposób bardzo egzystencjalny dotyczą kondycji dzisiejszego Kościoła, a wraz z nim człowieka. Uwikłanego w różne problemy. Często nie wiedzącego, kim jest, dokąd zmierza i skąd przychodzi. Jaki sens ma jego życie i to, że nie umie sobie poradzić ze swoim cierpieniem: bo żona go zostawiła, moje dziecko się narkotyzuje, nie akceptuje swojej matki, a ojcu nigdy nie wybacza, że pił i zniszczył rodzinę. Wobec tej sytuacji - jaka jest misja Kościoła dzisiaj? Dlaczego ja cierpię? Czy Bóg naprawdę jest? Czy nie jest to tylko „księżowskie gadanie”? Na te i wiele pytań możesz znaleźć odpowiedź - Te katechezy prowa-

dzą do doświadczenia Boga Żywego, Który interesuje się moim życiem. Nie moralizuje, ale widzi moją bezsilność i udręczenie. Bo w moim sercu mam pragnienie czynić dobrze, ale mi nie wychodzi – mówią członkowie Drogi.

Życie jest brutalne, każdy musi walczyć o przeżycie. Czyżbyśmy zbyt często stawiali na wartości materialne? Walczyli o pieniądze, które mają przynieść upragnione szczęście i spokój. - Jezus Chrystus znalazł wyjście z tej sytuacji. Nie przychodzi nikogo osądzić, potępić. Chce nas zbawić w każdej sytuacji, nawet tej bez wyjścia – dodaje. Czy jednym ze sposobów jest przyjście na katechezy? Czasami wystarczy zrobić dla Jezusa w sercu małą szczelinę. On w nią wejdzie. Warto chociaż spróbować. To nic nie kosztuje.

► **Poniedziałki i środy godz.19:00, Parafia Chrystusa Zbawiciela ul.Pegaza 15 w dolnym kościele. 3, 8, 10,15,17,22,24,29 kwietnia i 1, 6, 8 maja**

Planowane wydarzenia

Pielgrzymka do Ziemi Świętej

Biurowo Pielgrzymkowe Archidiecezji Gdańskiej
OREMUS 83-010 Straszyn, ul. Poprzeczna 24 Tel. (+48 58) 682 89 89 Faks (+48 58) 682 89 00 www.oremus.gda.pl PIELGRZYMKA DO ZIEMI ŚWIĘTEJ 13.04 – 20.04.2013

► Dzień I - sobota 13.04.2013. Zbiórka uczestników na lotnisku w Gdańsku-Rębiechowie. Odprawa bagażowo-biletowa, wylot do Izraela. Lądowanie w Tel Awiwie. W drodze do Galilei wizyta w Hajfie – największym porcie i jednym najpiękniejszych miast Izraela.

Przejazd do hotelu w Galilei, zakwaterowanie, obiadokolacja, nocleg.

► Dzień II - niedziela 14.04.2013 Śniadanie. Zwiedzanie miejsc położonych nad brzegiem jeziora Galilejskiego, nazywanego Jeziorem Jezusa: Korozain, pięknie położone na wzgórzu biblijne miasto z ruinami synagogi, w której nauczał Jezus. Następnie Góra Błogosławieństw, sanktuarium upamiętniające kazanie na górze oraz Msza Św. w Kafarnaum – ośrodku działalności Jezusa w Galilei. Powrót do hotelu, obiadokolacja, nocleg.

► Dzień III - poniedziałek 15.04.2013 Śniadanie. Przejazd do Tabghi, msza św. w Kościele Prymatu św. Piotra. Następnie rejs statkiem po Jeziorze Galilejskim oraz lunch – ryba św. Piotra. Wjazd na Górę Tabor, zwiedzanie Bazyliki Przemienienia Pańskiego i przejazd do Yardenit – miejscowości położonej nad rzeką Jordan w miejscu, w którym zgodnie z tradycją odbył się chrzest Jezusa. Powrót do hotelu, obiadokolacja, nocleg.

► Dzień IV - wtorek 16.04.2013 Śniadanie. Przejazd do Kany Galilejskiej – sanktuarium pierwszego cudu Chrystusa, możliwość odnowienia przysięgi małżeńskiej. Następnie Nazaret – rodzinne miasto Jezusa: Kościół Zwiastowania Pańskiego, Kościół Św. Józefa. Msza św. Przejazd do Jerycho, najniższej położonego i jednego z najstarszych miast świata – Góra Kuszenia i Drzewo Zacheusza. Przejazd do hotelu, obiadokolacja, nocleg.

► Dzień V - środa 17.04.2013 Śniadanie. Wyjazd do Betlejem, miasta, w którym narodził się Jezus: Bazylika Narodzenia Pańskiego z Grotą Narodzenia, msza św. w Kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Grota Mleczna oraz Pole Pasterzy. Przejazd do Ein Karem, wizyta w Kościele Jana Chrzciciela, miejscu Jego narodzenia. Następnie Muzeum Holokaustu – Yad Vashem. Powrót do hotelu, obiadokolacja.

► Dzień VI - czwartek 18.04.2013 Śniadanie. Zwiedzanie Jerozolimy: Góra Oliwna, panorama Starego Miasta. Wizyta w Miejscu Wniebowstąpienia Jezusa Chrystusa, Kościół Pater Noster, wzniesiony nad grotą znaną jako miejsce, gdzie Chrystus nauczył swych uczniów modlitwy „Ojcze Nasz”, msza św., Kościół Dominus Flevit, Ogród Oliwny, Bazylika Agonii. Przejście przez Bramę Św. Szczepana na Stare Miasto, zwiedzanie Kościoła Św. Anny, tradycyjnego miejsca narodzenia Maryi. Wędrówka śladami Chrystusa – Drogą Krzyżową wzdłuż Via Dolorosa do Bazyliki Grobu Pańskiego. Powrót do hotelu, obiadokolacja, nocleg.

► Dzień VII Piątek 19.04.2013 Śniadanie. Zwiedzanie Starego Miasta: Ściana Płaczu, najważniejsze miejsce judaizmu, przejście na Wzgórze Świątynne z jednym z najważniejszych dla islamu meczetów. Syjon Chrześcijański - Wieczernik, Grób Dawida, Bazylika Zaśnięcia NMP oraz Kościół Św. Piotra „In Gallicantu” znajdujący się zgodnie z tradycją w miejscu, w którym apostoł Piotr zaparł się Jezusa. Msza św. w Bazylice Grobu Pańskiego. Pożegnalna kolacja. Przejazd na lotnisko w Tel Awiwie. Dzień VIII Sobota 20.04.2013 Odprawa biletowo-bagażowa, wylot do Gdańska. Lądowanie na lotnisku im. Lecha Wałęsy.

ŚWIADCZENIA: • przelot na trasie Gdańsk - Tel Awiw, Tel Awiw - Gdańsk • przejazd autokarem turystycznym zgodnie z trasą pielgrzymki • noclegi w pokojach 2 osobowych z WC i łazienką • śniadania • obiadokolacje • ubezpieczenie KL, NNW i bagażu w Signal Iduna – wariant podstawowy (nie obejmuje chorób przewlekłych) • opieka pilota na całej trasie • kwalifikowany przewodnik - biblista zgodnie z programem • bilety wstępów do zwiedzanych obiektów

UWAGI: • organizator nie odpowiada za nieprzewidziane zmiany niezależne od niego • należy posiadać paszport ważny minimum 6 miesięcy od daty zakończenia pielgrzymki

► sobota, 13 kwietnia 2013

Msza św. z modlitwą o uzdrowienie

Miejsce: oo. Jezuici, Parafia św. Stanisława Kostki, ul. Tatrzańska 35 (Działki Leśne); odpowiedzialny: o. Piotr Szymański SJ e-mail: szymanskisj@gmail.com
Kwiecień: środa 3.IV, godz. 18.00
Maj: środa 1.V, godz. 18.00
Czerwiec: 5.VI, godz. 18.00
Przed Mszą św. od godz. 16.30 Adoracja Najśw. Sakramentu i możliwość skorzystania z modlitwy wstawienniczej w kaplicy Matki Bożej.

Rekolekcje u sióstr Karmelitanek Misjonarek

Rekolekcje u sióstr Karmelitanek Misjonarek Terezzjanek w Sopocie - Rekolekcje przeżywamy w atmosferze wyciszenia i modlitwy. - W programie dnia: Eucharystia, konferencje, różaniec, Adoracja, lectio divina. - Początek pierwszego dnia o godz. 18.00. Zakończenie, ostatniego o godz. 10.00. - Możliwość również indywidualnych rekolekcji lub dni skupienia.

► 3 - 5 maja - Kim jest Jezus Chrystus dla mnie?

► 1 - 4 sierpnia - Wiem komu zaufałem!

► 27 - 29 września - Zaproszeni do przyjaźni z Jezusem

► 6 - 8 grudnia - Trwajmy mocni w wierze!

Rekolekcje rozeznawania powołania. Rekolekcje rozeznawania powołania polegają na włączeniu się w życie wspólnoty (wspólne modlitwy, posiłki, a także obowiązki domowe).

Adres: Karmelitanki Misjonarki Terezzjanki Dom p/w MB Częstochowskiej, ul. Kujawska 44, 81-862

Sopot, cmt_sopot@wp.pl, tel. 58 551 76 32, <http://cmt.karmel.pl>

▶ 3 maja 2013

Katechezy z cyklu o zagrożeniach duchowych

Katechezy odbywają się w każdą trzecią Niedzielę miesiąca (z wyjątkiem wakacji) w Kościele pw. Chrystusa Odkupiciela, ul. Gdyńska 8, Gdańsk Żabianka. Rozpoczęcie po Mszy Świętej o godz. 18.00.

Tematy najbliższych katechez:

NIEBO, CZYŚCIEC I PIEKŁO W WIZJACH ŚW. FAUSTYNY KOWALSKIEJ

Prelegent – Monika Walczak

Niedziela 21.04.2013

ROK WIARY - ZAGROŻENIE WIARY PRZEZ OKULTYZM

Prelegent – Ks. Zbigniew Kulwikowski

Niedziela 19.05.2013

SZATAN ISTNIEJE I DZIAŁA – JEGO WPŁYW NA ŻYCIE CZŁOWIEKA – ŚWIADECTWA EGZORCYSTY

Prelegent – Monika Walczak

Niedziela 16.06.2013

SEKSOHOLIZM I JEGO DUCHOWE SKUTKI

Prelegent Ks. Grzegorz Daroszewski

Po katechezach Nabożeństwo z modlitwą o uwolnienie i uzdrowienie i możliwość nabycia literatury na temat zagrożeń duchowych, oraz kolejnych numerów BIULETYNU - kwartalnika poświęconego współczesnym zagrożeniom duchowym.

Planowane wydarzenia

Sobota 6.07.2013 - WARSZAWA

JEZUS NA STADIONIE

O. JOHN BAPTIST BASHAOBRA

Zapisy :

www.jezusnastadionie.pl

<http://www.ojciecjohnbashobora.pl/>

Informacje

BIULETYN w formacie PDF, jest dostępny na stronie www.biuletyn.gda.pl, zachęcamy do prenumeraty wersji mailowej lub papierowej szczególnie w BIULETYNIE. Zapraszamy do odwiedzenia naszej Biblioteczki i Księgarenki tematycznej znajdującej się przy ulicy Słowackiego 79 w Gdańsku Wrzeszczu, gdzie również znajduje się Punkt Konsultacyjny dotyczący problematyki sekt i zagrożeń okultyzmem.

Istnieje możliwość organizacji szkoleń, prelekcji i spotkań oraz warsztatów po wcześniejszym zgłoszeniu pod numerem 501337277 lub na maila kdsarsz@wp.pl

Wydarzenia w Gdańskiej Szkołe Nowej Ewangelizacji

▶ EUCHARYSTIA Z MODLITWĄ O UZDROWIENIE
6.04.2013 godz. 19.30

Sopot, Parafia pw. NMP Gwiazdy Morza,
ul. Kościuszki 19

▶ SOPOCKA SZKOŁA WIARY

17.04.2013 godz. 19.30

Zaproszony gość: o. Remigiusz Reclaw SJ

Temat: Modlitwa uwolnienia

▶ KATOLICY NA ULICY 30.05.2013

Uroczystość Bożego Ciała godz. 17.00

Gość spotkania: o. Adam Szustak OP

Gdańsk, Długi Targ

▶ KURS EMAUS 28-30.06.2013

Gdańsk Matemblewo

Zapisy: www.snegdansk.pl

▶ KURS JAN 3-7.07.2013

Gdańsk Matemblewo

Zapisy: www.snegdansk.pl

▶ PRZYSTANEK JEZUS

28.07 - 4.08.2013

▶ EWANGELIZACJA

Wyjazd ewangelizatorów z Archidiecezji Gdańskiej.

Informacje i zgłoszenia, dla osób które chcą wyjechać autokarem z Trójmiasta: admin@snegdansk.pl

Koszt transportu w obie strony: 60 zł

▶ KURS NOWE ŻYCIE

19-21.04.2013

Gdańsk Matemblewo

Informacje i zapisy: www.snegdansk.pl

XX Ogólnopolski Konkurs Biblijny dla lektorów i ministrantów

Duszpasterstwo Służby Liturgicznej Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej zaprasza do udziału

w XX Ogólnopolskim Konkursie Biblijnym dla lektorów i ministrantów. Liczymy na życzliwe przyjęcie poniższych informacji i przekazanie ich zainteresowanym. Etap diecezjalny Konkursu odbędzie się 6 kwietnia 2013 r. w Szkole Katolickiej przy Parafii św. Andrzeja Boboli w Gdyni, pl. św. Andrzeja 2 o godz. 12:00, natomiast finał ogólnopolski, 10-11 maja w Paradyżu. W tym roku należy przygotować na Konkurs Biblijny następujące Księgi Starego Testamentu: Rodzaju, Wyjścia i Jozuego. Znajomość dotyczy także Wstępu do każdej księgi oraz przypisów (Biblia Tysiąclecia, wyd. V). Sponsorzy, jak zawsze, zapowiadają atrakcyjne nagrody dla zwycięzców indywidualnych oraz najlepszych zespołów. Nagrody należy jednak zawsze traktować jako zachętę, najistotniejsze będzie pogłębienie znajomości Pisma św. Odpowiedzialnym za przebieg konkursu jest zespół biblijny kleryków WSD w Paradyżu pod kierunkiem ks. Andrzeja Oczachowskiego. Sponsorem zaś p. Roman Gwizd ze Świebodzina.

► Regulamin konkursu – eliminacje diecezjalne
- w konkursie mogą uczestniczyć tylko ministranci aktualnie pełniący służbę liturgiczną;
- można startować zespołowo (5 osób w drużynie) lub indywidualnie;

► 6 kwietnia 2013 r.

/-/ **Ks. Piotr Tartas**
Diecezjalny Duszpasterz Służby Liturgicznej

Jubileusze

► 3 kwietnia:

Państwo Ewa i Krzysztof Kęszczyk – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Maksymiliana Kolbego w Gdańsku-Suchaninie).

► 5 kwietnia:

Państwo Dorota i Bolesław Stańczyk – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

► 9 kwietnia:

Państwo Halina i Władysław Mroczkowski – 55-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

► 11 kwietnia:

Państwo Łucja i Stanisław Żurek – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. MB Królowej Korony Polskiej w Gdańsku-Oliwie).

► 13 kwietnia:

Państwo Barbara i Czesław Kleinchmidt – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Krystyna i Bronisław Wrzesiński – 55-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

► 14 kwietnia:

Państwo Halina i Józef Karwowski – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

Państwo Lidia i Zygmunt Dominiczewscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Barbara i Ignacy Hintzke – 30-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

► 20 kwietnia:

Państwo Wanda i Ignacy Ewertowski – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

Państwo Barbara i Stefan Krzywiński – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Matki Boskiej Różańcowej w Gdyni-Demptowie).

Państwo Jan i Edyta Radtke – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

Państwo Regina i Czesław Szałkowski – 40-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

► 21 kwietnia:

Państwo Stanisława i Ryszard Kwiatkowski – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Józefa w Gdańsku-Przymorzu).

► 22 kwietnia:

Państwo Renata i Jarosław Kosman – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

► 27 kwietnia:

Państwo Gertruda i Henryk Dawidowski – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

Państwo Helena i Kazimierz Skierka – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Chrystusa Miłosiernego w Gdyni-Redłowie).

► 30 kwietnia:

Państwo Sylwia i Jarosław Socha – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Kostki w Gdyni).

▶ 4 maja:

Państwo Kazimiera Zdzisława i Tadeusz Dondziak – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Gdańsku-Jelitkowie).

▶ 2 czerwca:

Państwo Irena i Stanisław Czarnecy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

▶ 16 czerwca:

Państwo Henryk i Barbara Stromscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Rumi).

▶ 2 lipca:

Państwo Lidia i Dariusz Kiersznikiewicz – 25-lecie małżeństwa (Podwyższenia Krzyża Św. w Rumi).

▶ 6 lipca:

Państwo Janina i Alfons Gruba – 40-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

W mediach

Radio Plus

Programy Radia Plus w Archidiecezji Gdańskiej od 1 listopada 2012 r.

Codziennie (poniedziałek – piątek)

9.54 „Przegląd mediów, nie tylko lokalnych”

16.05 „Magazyn reporterów – co się święci na Pomorzu?”

Poniedziałek

10.17 „Do przeczytania od zaraz”. O książkach poważnych i mniej poważnych opowiadają: Iwona Demska i Marek Niziołek. Tylko w Radiu Plus. Słuchaj w każdy poniedziałek o 11:17

18.45 „Auto-Plus” - co brumi w silniku, jak sprawnie prowadzić auto, nowinki i nie tylko - o tym wszystkim dowiesz się z magazynu Jarka Zgirskiego

Wtorek

10.17 „Co w domu słychać?” – program poradnikowy Magdy Kiljan i Alicji Samolewicz. Wszystko na temat domu, ubrań, wychowania dzieci, urządzeń gospodarstwa domowego. W Radiu Plus, w środy, o 11.17.

18.45 „Po zdrowie do Radia” - Jak zmienić stare nawyki żywieniowe?

Czy odpowiednio skomponowana dieta uchroni nas

przed chorobami? Dlaczego aktywność fizyczna to jedna z dróg do szczęścia? O tym wszystkim słuchaj nowej audycji Radia Plus! Zaprasza Iwona Demska.

Środa

10.17 „Poradnik prawny Radia Plus” – prawo dotyczy każdego z nas. Prawnik Wioletta Kaźmierczak odpowiada na pytania Magdaleny Kiljan.

18.45 „I jak to jest?”

Redaktor pyta, psycholog odpowiada – program Iwony Demskiej.

19.15 „Auto-Plus” - powtórka

Czwartek

10.17 „Migawka” - Iwona Demska, znawczyni kina i bywalec wszystkich ważniejszych premier recenzuje nowości światowej i polskiej kinematografii

18.45 „Blżej” – audycja ekologiczna. Każdy ma wpływ na otaczające nas środowisko. Każdy może zmienić otoczenie wokół siebie. Jak? Można na przykład segregować śmieci, oszczędzać energię czy wodę. O zachowaniach proekologicznych, nowinkach ze świata flory i fauny czy akcjach na rzecz ochrony środowiska – dowiesz się słuchając audycji „Blżej” w Radio Plus. Alicja Samolewicz Jeglicka zaprasza.

Piątek

10.17, 11.17 „Pomorze od kuchni” – praktyczny informator autorstwa Michała Turka - gdzie można dobrze zjeść w Trójmieście i na Pomorzu, jak połączyć atrakcje regionalne z zadowoleniem podniebienia.

17.15 „Weekend na Plus” - koncerty, filmy, multimedia. Teatr, kino, galeria czyli WEEKEND NA PLUS. Oczywiście w Trójmieście i na Pomorzu na który zaprasza Anna Nadolna.

18.45 „Nie całkiem retro” - muzyczno-towarzyska podróż do przeszłości.

Wspomnienie ludzi i zdarzeń, które do dziś są wyznacznikiem jakości i stylu dla wielu artystów. W roli przewodnika P. Dyakowski.

Niedziela

7.00 Transmisja Mszy św. Z kościoła św. Brygidy w Gdańsku

7.50 „Rozmowa z metropolitą” - cotygodniowa rozmowa Adama Hlebowicza z metropolitą gdańskim arcybiskupem Sławojem Leszkiem Głódziem na najbardziej aktualne tematy Kościoła, Polski i świata.

Biuletyn

Bezpłatne wydanie Biuletynu Informacyjnego Archidiecezji Gdańskiej dostępne w Hurtowni Świętego Pawła w Gdańsku-Żabiance (ulica Bitwy Oliwskiej 40). telefon. 58 554 18 34

„Gość Niedzielny”

Zapraszamy do lektury wydania tygodnika „Gość Niedzielny”. W wydaniu gdańskim polecamy m. in.:

► ks. Rafał Starkowicz – „Kaszubskie Jeruzalem”
Misteria w Wejherowie. W zimowej scenerii mieszkańcy Kaszub witali wjeżdżającego do miasta Jezusa. To niezwykle sugestywne streszczenie Wielkiego Tygodnia.

► Dariusz Olejniczak – „Ponad klubowymi podziałami”

Po wypadku autokar u wiozącego fanów gdańskiej drużyny, w którym zginęły dwie osoby, a kilkadziesiąt zostało rannych, ruszyła fala pomocy dla poszkodowanych i rodzin ofiar.

► Jan Hlebowicz – „Kaszëba mô dwie ojczëznë”
– Ma m dwa zdrowe płuca. Jedno jest polskie, drugie kaszubskie. Oba ze sobą współdziałają – mówi Łukasz Grzędzicki, prezes ZKP.

